

ارزیابی راندمان لاشه جوجه‌های گوشتی تغذیه شده با سطوح مختلف سنگروویت باقرپور^۱، و.س.، جعفری آهنگری^۲، ی.، هاشمی^۳، س.ر.، تربتی نژاد^۴، ن.م.، و مستانی^۵، ر.

- ۱- دانشجوی کارشناسی ارشد گروه علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
- ۲- استاد گروه علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
- ۳- استادیار گروه علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
- ۴- استادگروه علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان
- ۵- کارشناس ارشد آزمایشگاه گروه علوم دامی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان

*آدرس پست الکترونیک نویسنده‌ی پاسخگو: pvsb990@gmail.com

چکیده

هدف از این مطالعه ارزیابی راندمان لاشه جوجه‌های گوشتی تغذیه شده با سطوح مختلف سنگروویت می‌باشد. بدین منظور تعداد ۳۰۰ قطعه جوجه گوشتی یک روزه مخلوط جنسی (سویه راس ۳۰۸) در قالب طرح کاملا تصادفی با ۴ تیمار و ۵ تکرار مورد آزمایش قرار گرفتند. تیمارهای آزمایش شامل تیمار شاهد، سطوح ۰/۲۵، ۰/۵ و ۰/۷۵ درصد سنگروویت می‌باشد. به منظور تعیین درصد راندمان لاشه و چربی بطنی نسبت به وزن زنده، در انتهای دوره دو قطعه جوجه از هر تکرار به صورت تصادفی انتخاب و کشتار شد. نتایج نشان داد که سطوح مختلف سنگروویت اثر معنی‌داری بر روی بازده لاشه ندارد ($P < 0/05$). همچنین درصد چربی محوطه بطنی تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی قرار نگرفت. به‌طور کلی نتایج حاضر نشان داد که افزودن سطوح مختلف سنگروویت اثر مثبتی بر راندمان لاشه در جوجه‌های گوشتی ندارد.

واژه‌های کلیدی: جوجه گوشتی، درصد چربی، راندمان لاشه، سنگروویت

مقدمه:

حدود ۵۰ سال است که به‌منظور بهبود رشد پرندگان از آنتی‌بیوتیک محرک رشد در جیره غذایی طیور استفاده می‌شود؛ با این حال مدتی است که به‌دلیل اهمیت سلامت جامعه بشری کوشش‌هایی در جهت کاهش مصرف آنتی‌بیوتیک‌های محرک رشد در تغذیه جوجه‌های گوشتی صورت گرفته است. از این رو محققین به‌دنبال جایگزین‌هایی برای آنتی‌بیوتیک می‌باشند که بتوانند عملکردی مشابه و یا حتی بهتر در طیور ایجاد کنند. گیاهان دارویی و فایتوبیوتیک‌ها از مهمترین افزودنی‌های جایگزین آنتی‌بیوتیک در صنعت طیور می‌باشند (۲). فایتوبیوتیک‌ها توسط ویندیش و همکاران (۸) به‌عنوان محصولات مشتق‌شده‌ی گیاهی، افزوده شده به خوراک به منظور بهبود عملکرد دام، تعریف شده‌اند. از مزایای این ترکیبات می‌توان به اثرات ضد میکروبی، تحریک فرآیند هضم، خاصیت آنتی‌اکسیدانی و تحریک رشد اشاره کرد (۳). در مقایسه با آنتی‌بیوتیک‌های سنتتیک یا مواد شیمیایی غیرآلی، این محصولات گیاهی طبیعی، غیرسمی و بدون ماندگاری در بدن بوده و افزودنی‌های خوراکی ایده آل برای خوراک دام هستند. سنگروویت^۱ یک افزودنی غذایی فایتوژنیک است که از عصاره‌ی برخی

^۱ Sangrovit

گیاهان شامل سنگونارین کانادنیسیس^۱ گرفته شده است. شیرنر و همکاران (۶) گزارش کردند که افزودن این ماده گیاهی رشد برخی باکتری‌های مضر گوارشی را متوقف کرده و اشتها و جذب را افزایش داده و باعث افزایش رشد می‌شود. از آنجایی که تحقیقات اندکی در خصوص اثرات سنگروویت بر روی راندمان لاشه جوجه های گوشتی صورت گرفته است، مطالعه حاضر میتواند مفید واقع شود.

مواد و روش ها:

این آزمایش با استفاده از ۳۰۰ قطعه جوجه گوشتی یک روزه مخلوط جنسی (سویه راس ۳۰۸) انجام گرفت. جوجه ها به- صورت تصادفی به چهار تیمار آزمایشی شامل: جیره شاهد(جیره پایه فاقد ماده افزودنی سنگروویت)، جیره پایه به‌علاوه سطوح ۰/۲۵، ۰/۵ و ۰/۷۵ درصد سنگروویت تقسیم شدند. هر تیمار متشکل از ۵ تکرار و هر تکرار شامل ۱۵ قطعه که در طی ۴۲ روز انجام شد. سنگروویت یک فایتوبیوتیک تجاری است. سنگروویت، محرک رشد طبیعی از گیاه مکلیا کورداتا^۲ مشتق شده از خانواده سنگونارین کانادنیسیس می‌باشد. سنگروویت مورد نیاز جهت این آزمایش از شرکت تجاری آریا فارمد با نام تجاری Sangrovit WS[®] خریداری و مورد استفاده قرار گرفت. جیره آزمایشی براساس نیازمندی‌های توصیه شده توسط NRC (۱۹۹۴) بر پایه ذرت و سویا تهیه و از روز اول مورد استفاده قرار گرفت. خوراک در طی آزمایش به- صورت آزاد در اختیار جوجه‌ها قرار گرفت و برنامه نوری به‌صورت نوردهی پیوسته ۲۴ ساعته بود. در طول دوره جوجه‌ها بر روی بستر پرورش داده شدند. در انتهای دوره پرورش ۲ جوجه از هر پن به صورت تصادفی انتخاب و جهت بررسی راندمان لاشه کشتار شدند. پس از ذبح بازده لاشه و درصد چربی محوطه بطنی نسبت به وزن زنده برای هر پرنده محاسبه شد. داده‌های آزمایشی با استفاده از برنامه SAS (2003) آنالیز و برای مقایسه میانگین از آزمون چند دامنه ای دانکن در سطح معنی داری ۰/۰۵ استفاده گردید.

نتایج و بحث:

نتایج حاصل از این مطالعه در جدول ۱ ارائه شده است. نتایج آزمایش نشان داد که وزن لاشه جوجه‌های دریافت‌کننده سنگروویت با سطوح مختلف تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی قرار نگرفت ($P < 0/05$). پرور و همکاران (۱) نیز تاثیر معنی داری را با افزودن اسانس گیاه مرزه خوزستانی در جیره بر راندمان لاشه جوجه‌های گوشتی مشاهده نکردند. وزن لاشه به- طور عمده با وزن قبل از کشتار مرتبط است، اما بازده لاشه با ترکیبات بدن و سایر فاکتورها مرتبط می‌باشد (1). همچنین نتایج حاضر نشان داد که درصد چربی حفره بطنی تحت تاثیر تیمارهای آزمایشی قرار نگرفت ($P < 0/05$). از آنجا که چربی ذخیره‌ای در جوجه‌های گوشتی در ناحیه بطنی ذخیره می‌شوند و تجمع آنها به زیان کلیه افراد دخیل در زنجیره تولید و مصرف می‌باشد لذا هر تلاشی در جهت کاهش آن از طریق دستکاری ژنتیکی و تغذیه‌ای مورد استقبال صنعت طیور است (7). نتایج حاضر نشان داد که افزودن سطوح مختلف سنگروویت اثر مثبتی بر راندمان لاشه در جوجه‌های گوشتی ندارد.

نتیجه‌گیری:

نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد که افزودن سطوح مختلف سنگروویت اثر مثبتی بر راندمان لاشه و کاهش درصد چربی محوطه بطنی در جوجه‌های گوشتی ندارد.

جدول ۱: اثر سنگروویت بر روی بازده لاشه و نسبت چربی حفره شکمی به وزن لاشه در مرغ گوشتی در سن ۴۲ روزگی $P < 0/05$

		تیمارها			
SEM	۰/۷۵	۰/۵	۰/۲۵	صفر	
1.96	۳,۱۹۹	۲,۶۵۲	۲,۷۶۸	۳,۲۴۹	درصد نسبی لاشه

¹ *Sanguinaria canadensis*

² *Macleaya Cordata*

0.618	۵۸,۲۵۷	۵۷,۳۰۰	۵۷,۷۴۰	۵۷,۹۱۲	درصد نسبی
					چربی
					SEM خطای میانگین استاندارد

فهرست منابع:

۱. پرور، ر.، خسروی نیا، ح.، و آذرفر، ا.، ۱۳۹۲. تاثیر سطوح مختلف اسانس مرزه خوزستانی (*Satureja khuzistanica*) بر راندمان لاشه مرغ گوشتی تحت تنش گرمایی. همایش ملی دام و طیور شمال کشور. ۱۲ اردیبهشت، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری. صفحات ۳۹۹-۳۹۶.
2. Allen, P.C., 2003. Dietary supplementations with *Echinacea* and development of immunity to challenge infection with coccidian. *Parasitology Research*. 91:74-78.
3. Dunne, C., Murphy, L., Flynn, S., O'Mahony, L., O'Halloran, S., Feeny, M., Morrissey, D., Thornton, G., Fitzgerald, G., Daly, C., Kiely, B., Quigley, E.M.M., O'Sullivan, G.C., Shanahan, F., and Collins, J. K., 1999. Probiotics: from myth to reality. Demonstration of functionality in animal models of disease and in human clinical trials. *Lactic Acid Bacteria: Genetics, Metabolism and Applications*. 76: 279-292.
4. Nutrient Requirements of Poultry (NRC). 1994. *Ninth Revised edition*. National Academic Press. Washington, DC.
5. SAS. Institute. 2003. *SAS Users Guide, Version 8.2*. SAS Institute. Cary, NC.
6. Tschirner, K., Susenbeth, A., and Wolfram, S., 2003. Influence of Sangrovit supplementation on nitrogen balance and feed intake in growing pigs. 9th Symposium Vitamins and Additives in the Nutrition of Man and Animal. 24-25. Sep 2003, Friedrich Schiller University. Jena, Germany. pp. 45-61.
7. Windisch, W.M., Schedle, K., Plitzner, C., and Kroismayr, A., 2008. Use of phytogetic products as feed additives for swine and poultry. *Journal of Animal Science*. 86:140-148.
8. Weltzien, E.M., 2002. Nutrition and management of broilers to meet the retailer's requirement. *Journal of Poultry international*. 41:18-25.

Evaluation of carcass yield of broiler chickens fed different levels of Sangrovit

Bagherpour¹, V.S., Jafari ahangari², Y., Hashemi³, S.R., Torbati nejad⁴, N.M. and Mastani⁵, R.

1. MSc. Student of Animal Science of Agricultural Science and Natural Resources of Gorgan.
2. Professor of Department of Animal Science of Agricultural Science and Natural Resources of Gorgan.
3. Assistant Professor of Department of Animal Science of Agricultural Science and Natural Resources of Gorgan.
4. Professor of Department of Animal Science of Agricultural Science and Natural Resources of Gorgan.
5. Master of Laboratory Animal Sciences of Agricultural Science and Natural Resources of Gorgan.

The purpose of this study was to evaluate carcass yield of broiler chickens fed with different levels of sangrovit. 300 -day -old broilers (Ross 308) were carried out in completely randomized design with 4 level of sangrovit (0, 0.25, 0.5 and 0.75 percentage). Five replicates with 15 chicks were allocated to each experimental treatment. Determination of the parameters of meat carcass evaluation, measured after were randomly selected the two chicks per replication and slaughtered and filled and carcass yield and percentage of abdominal fat to body weight ratio was calculated for each bird. The results showed that different levels Sangrovit no significant effect on carcass yield ($P > 0.05$); the percentage of abdominal fat were not affected by treatments. Overall results showed that the addition of various levels Sangrovit no positive effect on carcass yield of broiler chickens.

Keywords: Broiler chickens, fat percentage, carcass yield, Sangrovit.

Surf and download all data from SID.ir: www.SID.ir

Translate via STRS.ir: www.STRS.ir

Follow our scientific posts via our Blog: www.sid.ir/blog

Use our educational service (Courses, Workshops, Videos and etc.) via Workshop: www.sid.ir/workshop